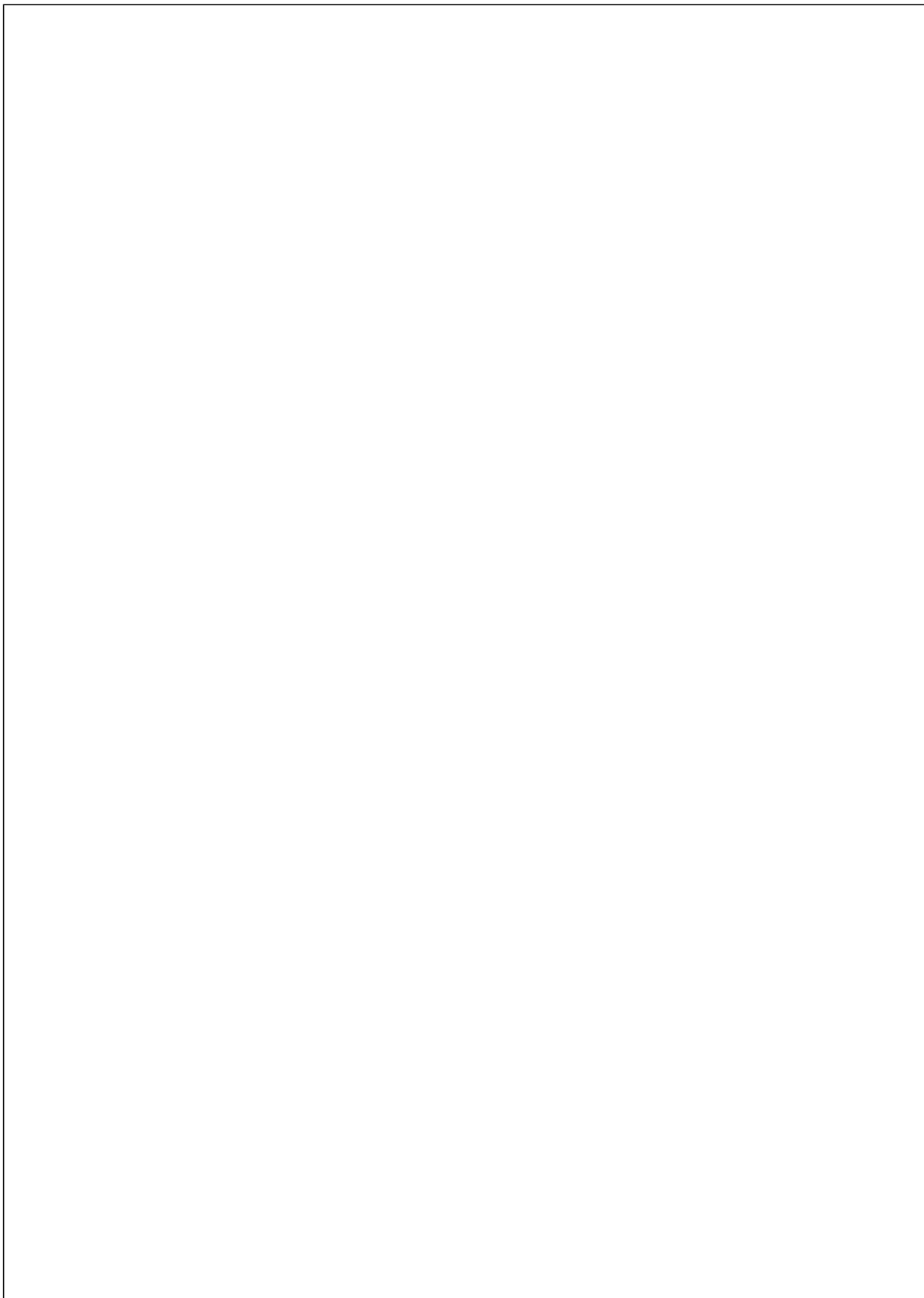

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/225606,Znamy-nazwiska-kolejnych-18-zidentyfikowanych-ofiar-totalitaryzmow.html>

29.03.2026, 03:54

Znamy nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów

24 lipca 2025 roku w Belwederze w Warszawie ogłosiliśmy nazwiska 18 osób, których szczątki zostały odnalezione i zidentyfikowane w ramach działań Instytutu Pamięci Narodowej. W uroczystości wręczenia not identyfikacyjnych wzięli udział Prezydent elekt RP dr Karol Nawrocki, prezes IPN oraz jego zastępcy: dr hab. Karol Polejowski i dr hab. Krzysztof Szwagrzyk.

24.07.2025

Podczas uroczystości podaliśmy nazwiska 18 ofiar, których szczątki zostały odnalezione w ramach prac Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN prowadzonych m.in. w Krakowie, we Wrocławiu, Katowicach, Lublinie oraz na terenie północnego Mazowsza. Wśród zidentyfikowanych jest także jedna osoba, której szczątki odnaleziono na terenie Cmentarza Wojskowego na Powązkach w Warszawie, na tzw. Łączce.

Prezydent RP Andrzej Duda skierował do uczestników ceremonii list, który odczytała Katarzyna Pawlak-Mucha, Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

- Są w historii naszego narodu chwile, gdy milczenie rani bardziej niż słowa - i staje się zdradą. Dzisiejsza uroczystość to kolejny krok w przywracaniu pamięci o tych, których totalitaryzmy próbowały skazać na wieczne przemilczenie. O ludziach wiernych Ojczyźnie do końca, których nazwiska miały zostać pogrzebane wraz z ciałami. (...) Dzięki pracom Instytutu Pamięci Narodowej po raz kolejny - z dumą i wzruszeniem - możemy w imieniu suwerennej Rzeczypospolitej zwrócić rodzinom ich najbliższych, a polskiej historii - sprawiedliwość. Czcimy pamięć 18 naszych rodaków - ofiar totalitaryzmów. Pochylamy głowy przed ich heroicznym patriotyzmem. Walczyli z odwagą. Aresztowani, fałszywie oskarżani, poddawani okrutnym przesłuchaniom - wytrwali, nie wyrzekając się prawdy ani niepodległej Polski.

Prezydent elekt RP, prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki zwrócił uwagę na znaczenie identyfikacji ofiar i ich miejsca w historii Polski:

- To już 297 osób, 297 bohaterów, którzy mają konkretne życiorysy - dramat II wojny światowej, albo walki z systemem komunistycznym po roku 1945. Byli to ludzie, których łączyło jedno: służba Rzeczypospolitej Polskiej. Te 297 nazwisk, które zostały zidentyfikowane i ustalone przez Instytut Pamięci Narodowej, jest nie tylko wspomnieniem przeszłości, ale także wielkim zobowiązaniem dla nas wszystkich. Zobowiązaniem wobec tego, że Polska powinna nas łączyć, niezależnie od tego, jakie mamy emocje, jaki mamy światopogląd, musimy pozostać wierni wolnej, niepodległej i suwerennej Rzeczypospolitej.

W swoim wystąpieniu prezes IPN odniósł się również do wartości, które stanowią fundament działalności Instytutu:

- Misja Instytutu Pamięci Narodowej, w której miałem wielki zaszczyt uczestniczyć, zbudowana jest wokół fundamentów prawdy, sprawiedliwości i wdzięczności tym, którzy skończyli swoje życie dla Polski przedwcześnie i dzięki którym my możemy żyć w wolnej i niepodległej Polsce.

Do uczestników zwrócił się również zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, podkreślając znaczenie działań podejmowanych przez IPN dla rodzin ofiar i pamięci narodowej:

- Drogie rodziny, dziś wasi najbliżsi są już wśród was, a ich biografie, nasza wiedza o ich tragicznych losach, staje się częścią naszej polskiej zbiorowej pamięci. Tych, którzy wciąż oczekują na wiadomość o identyfikacji i odnalezieniu swoich bliskich, zapewniam, że obowiązek spoczywający na IPN jest i będzie realizowany aż do całkowitego wypełnienia.

W imieniu rodzin zidentyfikowanych ofiar głos zabrał Wojciech Cybulski, syn Henryka Cybulskiego.

W ceremonii wręczenia not identyfikacyjnych wzięły udział: rodziny odnalezionych ofiar, przedstawiciele władz i instytucji państwowych. Na uroczystości obecni byli także doradcy prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego: dr hab. Sławomir Cenckiewicz i Jan Józef Kasprzyk, prof. dr hab. Tadeusz Wolsza, zastępca przewodniczącego Kolegium IPN, szef pionu śledczego IPN prokurator Andrzej Pozorski, dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk oraz Adrianna Garnik, dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL.

Transmisja uroczystości na kanale IPNtv

Znamy nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Znamy nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Znamy nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Znany nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Znany nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Znamy nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Znamy nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Znamy nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Znamy nazwiska kolejnych 18 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 24 lipca 2025. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

* * *

Sylwetki 18 osób zidentyfikowanych przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji
IPN

Poniżej prezentujemy portrety zidentyfikowanych ofiar wraz z krótkimi
biogramami

Franciszek Borowski

1900 - 1945

Franciszek Borowski

Urodził się 26 sierpnia 1900 r. w Łoniewie w powiecie płońskim. W okresie okupacji niemieckiej był zaangażowany w działalność Armii Krajowej. Po zakończeniu drugiej wojny

światowej utrzymywał kontakty z członkami struktur konspiracyjnych, wspierał działania ruchu ludowego oraz okazywał krytyczne nastawienie do władzy komunistycznej.

Wieczorem 16 grudnia 1945 r. został uprowadzony z domu w miejscowości Smolino przez grupę zamaskowanych i uzbrojonych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i Urzędu Bezpieczeństwa z Łęgu i Bielska, którą kierował Władysław Rypiński ps. „Rypa”. Tej samej nocy został poddany brutalnym torturom w budynku gospodarczym znajdującym się przy posterunku MO w Łęgu, i tam zamordowany.

Szczątki Franciszka Borowskiego zostały odnalezione w maju 2024 r. w trakcie prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN w miejscowości Łęg Probstwo w gminie Drobin.

Henryk Cybulski

1908 - 1939

Henryk Cybulski

Urodził się 10 listopada 1908 r. w Dąbrowie pod Łodzią (obecnie osiedle Łodzi). Był urzędnikiem pracującym w Zarządzie Miejskim w Wydziale Ewidencji Ludności. Należał do

Związku Młodej Polski. 10 listopada 1939 r. został aresztowany przez Niemców w swoim mieszkaniu w ramach akcji *Intelligenzaktion Lititzmannstadt* wymierzonej przeciwko inteligencji łódzkiej i osadzony w obozie przejściowym Gestapo w fabryce Michała Glazera przy ul. Krakowskiej 55 (dziś Liściasta 17) w Łodzi. Powodem jego zatrzymania była działalność polityczna w Związku Młodej Polski. Został rozstrzelany w masowej egzekucji 23 listopada 1939 r. na terenie poligonu wojskowego Brus w Łodzi.

Szczątki Henryka Cybulskiego zostały odnalezione w lipcu 2018 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN na terenie Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi – Oddział Martyrologii Radogoszcz.

Władysław Czarnecki

1921 - 1949

Władysław Czarnecki ps. „Luśnia” „Narbutt”

Urodził się 15 maja 1921 r. w Szczuczynie w powiecie grajewskim. Od 1943 r. był żołnierzem Narodowych Sił Zbrojnych. W sierpniu 1945 r. wstąpił w szeregi miejscowych

struktur Narodowego Zjednoczenia Wojskowego i od stycznia do kwietnia 1946 r. pełnił funkcję szefa II wydziału (wywiadu) Komendy Powiatowej NZW na powiat Grajewo.

Wiosną 1946 r., po napadzie i rozbrojeniu milicjanta z posterunku MOw Szczuczynie, w obawie przed aresztowaniem wyjechał z rodzinnych stron. Początkowo zamieszkał w Warszawie, gdzie podjął pracę w PKP. Po czterech miesiącach przeprowadził się do Wałbrzycha i zatrudnił w Dolnośląskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego, w którym dyrektorem był Henryk Szwejcer.

19 października 1948 r., na skutek fałszywych oskarżeń o sabotaż gospodarczy został aresztowany przez Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Wałbrzychu, a następnie przekazany do siedziby Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego we Wrocławiu, gdzie został poddany brutalnemu śledztwu. Wyrokiem z 28 maja 1949 r. został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy we Wrocławiu na karę śmierci, którą wykonano 14 lipca 1949 r. na terenie Więzienia nr 1 przy ul. Kleczkowskiej we Wrocławiu.

Szczątki Władysława Czarneckiego zostały odnalezione w kwietniu 2012 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na terenie Cmentarza Osobowickiego we Wrocławiu.

Jan Dyrka

1922 - 1946

Jan Dyrka ps. „Szczupak”, „Olszak”

Urodził się 1 lipca 1922 r. w Winownie w powiecie myszkowskim. Był żołnierzem plutonu specjalnego w Zgrupowaniu Ruch Oporu Armii Krajowej Władysława Musialika ps.

„Bolesław”. Zginął w sierpniu 1946 r. w Ożarówicach w trakcie obławy zorganizowanej przez grupę operacyjną Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Zawierciu i LWP.

Szczątki Jana Dyrki zostały odnalezione we wrześniu 2023 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na cmentarzu parafialnym w Tarnowskich Górach.

Adam Fabiszewski

1906 - 1945

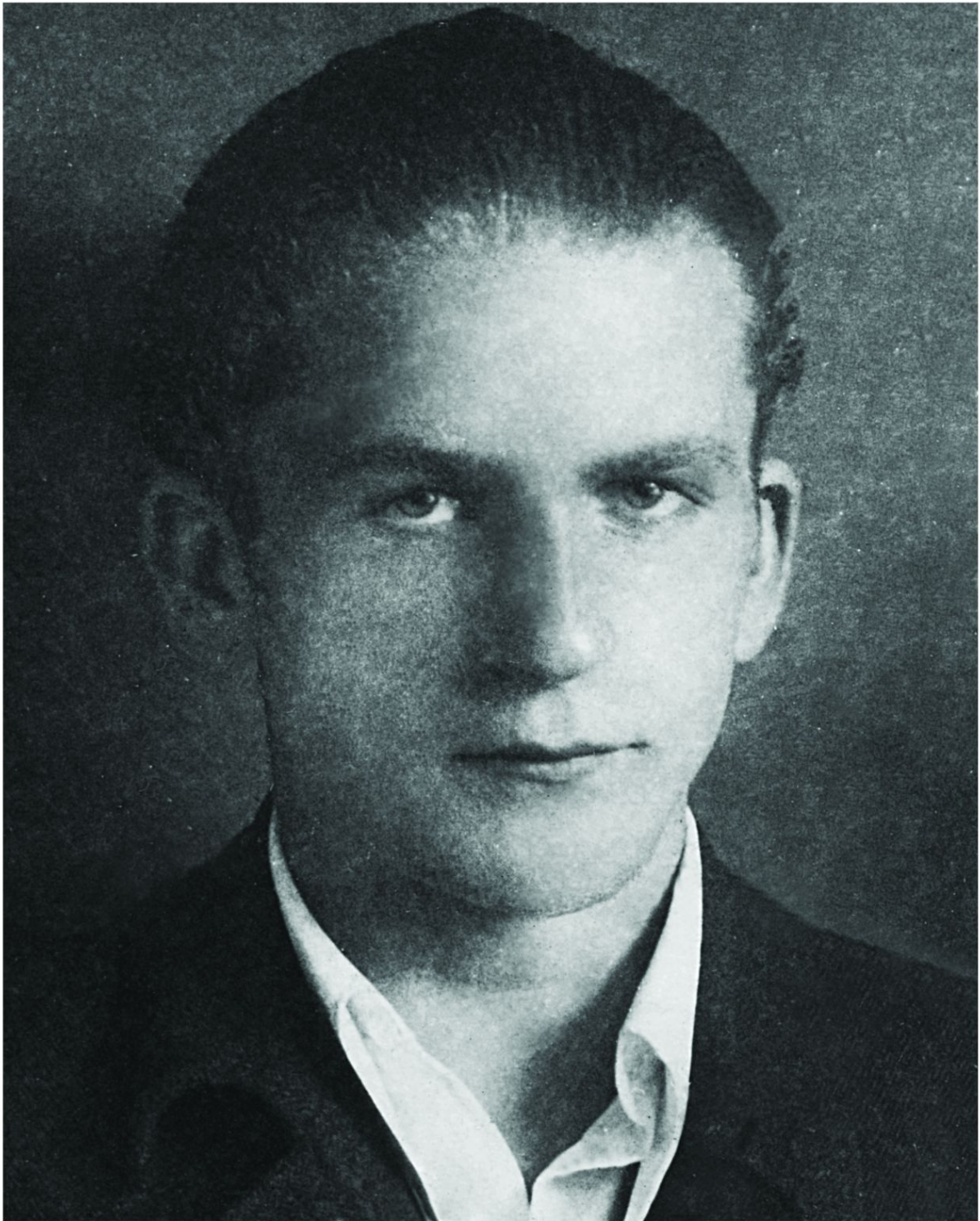
Adam Fabiszewski

Urodził się 6 sierpnia 1906 r. w Glinnie (folwark) w powiecie płońskim. W okresie okupacji niemieckiej był zaangażowany w działalność Armii Krajowej. Po zakończeniu drugiej wojny

światowej utrzymywał kontakty z członkami struktur konspiracyjnych, wspierał działania ruchu ludowego oraz okazywał krytyczne nastawienie do władzy komunistycznej.

Wieczorem 16 grudnia 1945 r. został uprowadzony z domu w miejscowości Smolino przez grupę zamaskowanych i uzbrojonych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i Urzędu Bezpieczeństwa z Łęgu i Bielska, którą kierował Władysław Rypiński ps. „Rypa”. Tej samej nocy został poddany brutalnym torturom w budynku gospodarczym znajdującym się przy posterunku MO w Łęgu i tam zamordowany.

Szczątki Adama Fabiszewskiego zostały odnalezione w maju 2024 r. w trakcie prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN w miejscowości Łęg Probstwo w gminie Drobin.

Antoni Godziewski

1922 - 1946

Antoni Godziewski ps. „Wola”

Urodził się 9 czerwca 1922 r. w Rawiczu. W czasie okupacji od 1942r. był łącznikiem AK w grupie „Stefka” na Dolnym Śląsku. Przewoził korespondencję między Kaliszem a

Wrocławiem. W czerwcu 1946 r. wstąpił do działającego głównie na terenie powiatów sępoleńskiego oraz wyrzyskiego poakowskiego oddziału „Tartak” pod dowództwem Władysława Chelińskiego ps. „Mały”, który był podporządkowany 5. Wileńskiej Brygadzie AK mjr Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki.”

Brał udział w kilku akcjach aprowizacyjnych w Borach Tucholskich. 26 lipca w Dąbrowie w powiecie sępoleńskim został zatrzymany przez milicjantów i przewieziony do aresztu Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Sępólnie Krajeńskim. Po wstępnym przesłuchaniu przekazano go do dyspozycji Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Bydgoszczy. Wyrokiem z 4 października 1946 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy skazał Godziewskiego na karę śmierci, którą wykonano przez rozstrzelanie 14 listopada 1946 r. w bydgoskim więzieniu.

Szczątki Antoniego Godziewskiego zostały odnalezione w lipcu 2021 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na cmentarzu komunalnym przy ul. Kcyńskiej w Bydgoszczy.

Jan Grochowiec

1926 - 1948

Jan Grochowiec ps. „Tom”

Urodził się 2 września 1926 r. w Sławacinku w powiecie bialskim. W 1943 r. został wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec, skąd zbiegł. W maju 1945 r. wstąpił do

oddziału partyzanckiego ppor. Roberta Domańskiego ps. „Florian” Obwodu Delegatury Sił Zbrojnych Biała Podlaska, a od września tego samego roku pełnił służbę w oddziale sierż. Stanisława Miszczuka ps. „Kłos” Obwodu Zrzeszenia „WiN” Siedlce. Był członkiem drużyny dowodzonej przez Henryka Korzeniowskiego ps. „Wrona”.

Po ujawnieniu się w kwietniu 1947 r. przed Powiatowym Urzędem Bezpieczeństwa Publicznego w Siedlcach, zagrożony aresztowaniem, zaczął ukrywać się. Jesienią tego roku nawiązał kontakt z grupą żołnierzy byłego oddziału Narodowych Sił Zbrojnych Franciszka Zborowskiego ps. Zbroja”, z którą przeprowadził kilka akcji zaopatrzeniowych. W tym czasie nawiązał także kontakt z Henrykiem Korzeniowskim, który latem 1947 r. w oparciu o grupę żołnierzy z oddziału „Kłosa”, wznowił działalność zbrojną.

5 czerwca 1948 r. został ranny w trakcie starcia z grupą operacyjną UB-MO w Surmaczach w powiecie radzyńskim i następnie przewieziony do siedziby Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Lublinie, gdzie przeszedł ciężkie śledztwo. Wyrokiem z 13 sierpnia 1948 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Lublinie skazał go na karę śmierci, którą wykonano 28 października 1948 r. w więzieniu na Zamku w Lublinie.

Szczątki Jana Grochowca zostały odnalezione w kwietniu 2023 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie.

Jan Jankowski

1925 - 1950

Jan Jankowski ps. „Zbieg”, „Groźny”

Urodził się 1 stycznia 1925 r. w Grywałdzie w pow. nowotarskim. Latem 1947 r. na górze Lubań zetknął się z partyzantami oddziału niepodległościowego „Wiarusy” pod

dowództwem Józefa Świdra ps. „Mściciel”, złożonego głównie z byłych partyzantów Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica” Józefa Kurasia „Ognia”. 1 września 1947 r. przystąpił do grupy. Miesiąc później został czasowo zwolniony przez dowódcę i opuścił szereg oddziału, do którego powrócił latem 1948 r., pod dowództwo Tadeusza Dymła „Srebrnego”.

W szeregach „Wiarusów” Jankowski brał udział w starciach zbrojnych z funkcjonariuszami aparatu represji. Bezpieka chcąc doprowadzić do rozbicia oddziału przeprowadziła kombinację operacyjną, w wyniku której część „Wiarusów” wyjechała z Beskidów pod pretekstem rzekomego przerzutu na zachód. „Groźny” objął dowództwo nad pozostającymi w górach partyzantami.

Został aresztowany 24 lipca 1949 r. na polanie Surówki w masywie Lubonia Wielkiego przez funkcjonariuszy UB i KBW pozorujących oddział partyzancki. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie z 28 listopada 1949 r. został skazany na karę śmierci. Egzekucja nastąpiła 12 stycznia 1950 r. w więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie.

Szczątki Jana Jankowskiego zostały odnalezione w październiku 2017 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Jerzy Jętkiewicz 1925 - 1953

Jerzy Jętkiewicz ps. „Żegota”

Urodził się 22 września 1925 r. w Warszawie. W czasie okupacji niemieckiej uczęszczał na tajne komplety, gdzie w marcu 1941 r. nawiązał kontakt z członkami Związku Walki

Zbrojnej. W kwietniu 1943 r. został aresztowany w trakcie łapanki w Krakowie i wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec, skąd zbiegł i wrócił do Warszawy. Od sierpnia tego roku kontynuował działalność niepodległościową w Uderzeniowych Batalionach Kadrowych oraz strukturach partyzanckich na Wileńszczyźnie, pełniąc służbę m.in. w oddziale mjr Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”.

W styczniu 1944 r. ukończył podchorążówkę i uzyskał stopień plutonowego podchorążego. W kwietniu 1944 r. w czasie pobytu w Wilnie został aresztowany przez Niemców i wywieziony ponownie na roboty przymusowe, skąd udało mu się uciec i powrócić do Warszawy. Walczył w Powstaniu Warszawskim na terenie Śródmieścia w szeregach II batalionu Szturmowego „Odwet”. Po upadku powstania był przetrzymywany w niemieckich obozach jenieckich.

W styczniu 1952 r. został zatrzymany w strefie przygranicznej pod zarzutem kontaktu z przedstawicielami francuskiego wywiadu i przekazywania informacji stanowiących tajemnicę państwową. Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie wyrokiem z 7 października 1952 r. skazał go na karę śmierci, którą wykonano 30 marca 1953 r. w więzieniu przy ul. Rakowieckiej w Warszawie.

Szczątki Jerzego Jętkiewicza odnaleziono podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN w maju 2013 r. na terenie kwatery „Ł” Cmentarza Wojskowego na Powązkach.

Eugeniusz Kania

1929 - 1946

Eugeniusz Kania ps. „Chytry”

Urodził się 31 maja 1929 r. w Działoszynie (obecnie część Czechowic - Działoszyna). Jego ojciec Józef był powstańcem śląskim i komendantem posterunku policji w

Aleksandrowicach, który w kwietniu 1940 r. został zamordowany w Twerze i pogrzebany w Miednoje. Od czerwca 1946 r. „Chytry” działał w grupie „Burza” wchodzącej w skład Zgrupowania Narodowych Sił Zbrojnych mjr Henryka Flamego „Bartka”. Uczestniczył w akcjach zaopatrzeniowych, likwidacyjnych, rozbiciu posterunku MO, oraz brał udział w potyczkach z grupami operacyjnymi w Bestwinie, Wiśle Wielkiej i Gołyszu.

Został zatrzymany 11 października 1946 r. w Izdebce (dziś Siestrzechowice w powiecie nyskim) i wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z 3 grudnia 1946 r. skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano 17 grudnia 1946 r. w bielskim więzieniu. W chwili śmierci miał zaledwie 17 lat.

Szczałki Eugeniusza Kani zostały odnalezione w kwietniu 2023 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na cmentarzu parafialnym przy ul. Grunwaldzkiej w Bielsku-Białej.

Kazimierz Kieszkowski

1923 - 1946

kpr. Kazimierz Kieszkowski

Urodził się 27 stycznia 1923 r. w Osowiej w powiecie gostyńskim. Pełnił służbę w 28 pułku piechoty 9. Dywizji Piechoty. 24 lipca 1946 r. po walce stoczonej w Jaworniku Ruskim z

oddziałem Ukraińskiej Powstańczej Armii został wzięty do niewoli i zamordowany.

Szczątki Kazimierza Kieszkowskiego zostały odnalezione w lipcu 2016 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN w Jaworniku Ruskim.

Stanisław Klaper

1924 - 1947

Stanisław Klaper ps. „Ciepły”

Urodził się 24 października 1924 r. w Kościelisku w powiecie nowotarskim. W 1945 r. został powołany do służby w „ludowym” Wojsku Polskim, którą odbywał m.in. w 1.

Berlińskim Pułku Artylerii Lekkiej. W maju 1946 r. otrzymał przepustkę do rodzinnego Kościeliska, by uczestniczyć w prymicji kapłańskiej starszego brata. Nie powrócił już do wojska, lecz dołączył do antykomunistycznej partyzantki organizowanej przez mjr. Józefa Kurasia „Ognia”. Wszedł w skład 2. kompanii Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica”, dowodzonej przez ppor. Stefana Ostaszewskiego „Ryśka”, a następnie Jana Kolasę „Powichra”. Brał udział w akcjach zbrojnych grupy na terenie Podhala, Spisza oraz Czechosłowacji.

Został aresztowany 7 grudnia 1946 r. po starciu z grupą operacyjną KBW w rejonie Doliny Starorobociańskiej w Tatrach. Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie na sesji wyjazdowej w Nowym Targu wyrokiem z 15 stycznia 1947 r. skazał „Ciepłego” na karę śmierci, którą wykonano 3 lutego 1947 r. w więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie.

Szczątki Stanisława Klapera zostały odnalezione w lipcu 2023 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Alojzy Kocman

1906 - 1942

Alojzy Kocman

Urodził się 26 maja 1906 r. w Międzyrzeczu Dolnym (dawna nazwa Nieder Kurzwald) w powiecie bielskim na Śląsku Cieszyńskim. W czasie okupacji niemieckiej został

zaprzysiężony jako członek organizacji niepodległościowej Służba Zwycięstwu Polski. W prowadzonej przez niego w Cieszynie karczmie funkcjonował punkt kontaktowy, gdzie spotykali się członkowie organizacji, w tym sztabu. Wykonywał także zlecone mu zadania, np.: przekazywał pieniądze rodzinom aresztowanych oraz przechowywał blankiety do fałszowania dokumentów. Ukrył także powielacz, który służył miejscowemu Związkowi Odwetu, funkcjonującemu w ramach Związku Walki Zbrojnej, do drukowania odezw i ulotek, w tym niemieckojęzycznych, skierowanych do żołnierzy Wehrmachtu.

Po masowych aresztowaniach członków cieszyńskiego ZWZ na przełomie 1940 i 1941 r., Gestapo uzyskało zeznania obciążające Kocmana i aresztowało go w lipcu 1941 r. Po długim i brutalnym śledztwie prowadzonym w Cieszynie i Zwickau, 15 czerwca 1942 r. został skazany przez niemiecki Wyższy Sąd Krajowy w Katowicach na karę 6 lat ciężkiego więzienia. Zmarł w raciborskim więzieniu 21 września 1942 r.

Szczątki Alojzego Kocmana zostały odnalezione w listopadzie 2023 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na cmentarzu Jeruzalem w Raciborzu.

Czesław Koper

1908 - 1945

Czesław Koper

Urodził się 9 sierpnia 1908 r. w Zagrobie w powiecie płońskim. W okresie okupacji niemieckiej był zaangażowany w działalność Armii Krajowej. Po zakończeniu drugiej

wojny światowej utrzymywał kontakty z członkami struktur konspiracyjnych, wspierał działania ruchu ludowego oraz okazywał krytyczne nastawienie do władzy komunistycznej.

Wieczorem 16 grudnia 1945 r. został uprowadzony z domu w Smolinie przez grupę zamaskowanych i uzbrojonych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i Urzędu Bezpieczeństwa z Łęgu i Bielska, którą kierował Władysław Rypiński ps. „Rypa”. Tej samej nocy został poddany brutalnym torturom w budynku gospodarczym znajdującym się przy posterunku MO w Łęgu i tam zamordowany.

Szczątki Czesława Kopera zostały odnalezione w maju 2024 r. w trakcie prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN w miejscowości Łęg Probstwo w gminie Drobin.

Jerzy Kuczka 1929 - 1949

Jerzy Kuczka

Urodził się 24 lipca 1929 r. w Katowicach. W latach 1946 - 1948 prowadził na terenie Katowic działalność niepodległościową będąc członkiem organizacji młodzieżowych

„Konspiracyjne Harcerstwo Polskie”, „Polskie Siły Demokratyczne” oraz „Polska Tajna Armia Wyzwoleńczo-Demokratyczna”.

Został zatrzymany 18 września 1948 r. i oskarżony o przechowywanie ulotek i pism o treści antyrządowej w celu ich kolportażu. 24 stycznia 1949 r. Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach skazał Kuczkę na 3 lata więzienia. Ze względu na zły stan jego zdrowia skierowana została prośba o udzielenie przerwy w odbywaniu kary, która nie została uwzględniona. 10 lipca 1949 r. zmarł w izbie chorych w więzieniu przy ul. Mikołowskiej w Katowicach.

Szczątki Jerzego Kuczki zostały odnalezione w lipcu 2023 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na cmentarzu komunalnym przy ul. Panewnickiej w Katowicach.

Adam Sawicki

1912 - 1945

Adam Sawicki

Urodził się 28 kwietnia 1912 r. w Jaroszewie w powiecie plockim. W okresie okupacji niemieckiej był zaangażowany w działalność Armii Krajowej. Po zakończeniu drugiej wojny

światowej utrzymywał kontakty z członkami struktur konspiracyjnych, wspierał działania ruchu ludowego oraz okazywał krytyczne nastawienie do władzy komunistycznej.

Wieczorem 16 grudnia 1945 r. został uprowadzony z domu w Smolinie przez grupę zamaskowanych i uzbrojonych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i Urzędu Bezpieczeństwa z Łęgu i Bielska, którą kierował Władysław Rypiński ps. „Rypa”. Tej samej nocy został poddany brutalnym torturom w budynku gospodarczym znajdującym się przy posterunku MO w Łęgu i tam zamordowany.

Szczątki Adama Sawickiego zostały odnalezione w maju 2024 r. w trakcie prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN w miejscowości Łęg Probstwo w gminie Drobin.

Henryk Słaboszewski

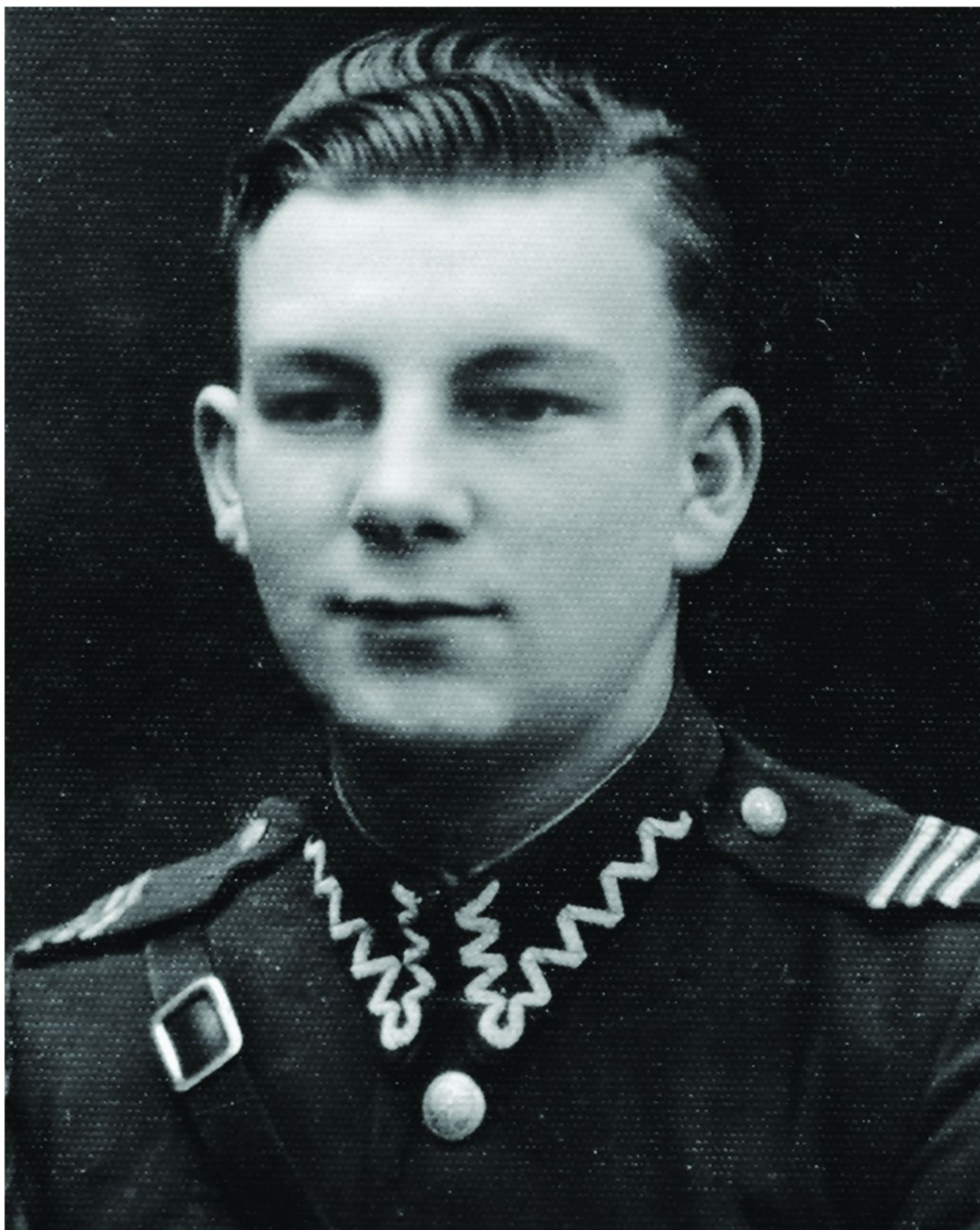
1929 - 1944

Henryk Słaboszewski

Urodził się 6 czerwca 1929 r. w Łabiszynie w powiecie żnińskim. Zmarł 25 kwietnia 1944 r. w niemieckim Prewencyjnym Obozie Policji Bezpieczeństwa dla Młodzieży Polskiej przy

ul. Przemysłowej w Łodzi.

Szczątki Henryka Słaboszewskiego zostały odnalezione podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN w listopadzie 2023 r. na terenie cmentarza rzymskokatolickiego przy ul. Kurczaki w Łodzi.

Alojzy Talik 1925 - 1946

Alojzy Talik ps. „Orzeł”

Urodził się 30 marca 1925 r. w Czechowicach (obecnie Czechowice - Dziedzice). W czerwcu 1946 r. wstąpił do Zgrupowania NSZ dowodzonego przez mjr Henryka Flamego

ps. „Bartek”, gdzie pełnił służbę w kompanii „Burza”. Uczestniczył w wielu akcjach zaopatrzeniowych, rozbiciu posterunków MO w Międzyrzeczu, Chybiu i Zadzielu, oraz potyczkach zbrojnych z grupami operacyjnymi w Bestwinie i Oczkowie.

Został aresztowany 28 października 1946 r. i wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z 3 grudnia 1946 r. skazany na karę śmierci, którą wykonano 17 grudnia 1946 r. w bielskim więzieniu.

Szczątki Alojzego Talika zostały odnalezione w kwietniu 2023 r. podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN na cmentarzu parafialnym przy ul. Grunwaldzkiej w Bielsku-Białej.

* * *

Instytut Pamięci Narodowej prowadzi działania zmierzające do odnalezienia i identyfikacji ofiar reżimów totalitarnych oraz czystek etnicznych w ramach działalności Biura Poszukiwań i Identyfikacji. Łącznie zidentyfikowano blisko 300 osób. W wyniku działań IPN odnaleziono i podjęto szczątki ponad dwóch i pół tysięcy osób. Zabezpieczono 3700 próbek materiału genetycznego ofiar i ich krewnych, które znajdują się obecnie w Bazie Materiału Genetycznego. W latach 2023 r. i 2024 r. przeprowadzono prace w 96 lokalizacjach w kraju i za granicą.

Celem sprawniejszej identyfikacji odnajdywanych szczątków Instytut Pamięci Narodowej od kilku lat korzysta z narzędzia udostępnionego przez Federalne Biuro Śledcze Stanów Zjednoczonych (FBI) – systemu CODIS.

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji prowadzi działania poszukiwawcze na terenie całego kraju oraz poza jego granicami. Zespół specjalistów przebadiał kilkadziesiąt miejsc w Polsce, prowadził także prace m.in. na Ukrainie, Białorusi, Łotwie, w Gruzji, na Litwie, w Szwajcarii oraz w Niemczech. W 2023 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji przeprowadził prace w kilkudziesięciu lokalizacjach w Polsce. Był to m.in. Cmentarz Wojskowy na Powązkach, Cmentarz Osobowicki we Wrocławiu, teren jednostki wojskowej w Rembertowie, teren Gór Czechowskich w Lublinie. Przeprowadzono także kilka etapów prac poszukiwawczych w Mucznem w Bieszczadach, gdzie poszukiwano szczątków Polaków – ofiar zbrodni OUN/UPA z 1944 r. Należy także podkreślić rozpoczęcie prac poszukiwawczych na terenie cmentarza św. Wojciecha w Łodzi, gdzie odnaleziono dotychczas szczątki 4 ofiar niemieckiego obozu dla dzieci i młodzieży przy ul. Przemysłowej. Przeprowadzone zostały także prace poszukiwawcze poza granicami kraju, m.in. dwa etapy badań na terenie Kalwarii Wileńskiej w Wilnie, gdzie odnaleziono szczątki żołnierzy Armii Krajowej, poległych w Bitwie pod Krawczunami (operacja „Ostra Brama”).

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Warszawa

Centrala